

AIRPORTS OF THAILAND PLC.
บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)

คู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต

บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)

ประจำปีงบประมาณ 2563

คู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยบริษัท เคพีเอ็มจี ภูมิภาค ไทย ที่ปรึกษาธุรกิจ จำกัด โดยจัดทำขึ้นโดยเฉพาะสำหรับ บริษัท ท่าอากาศยานไทย (จำกัด) มหาชน (ทอท.) เพื่อเป็นประกอบการปฏิบัติงานด้านการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตของ ทอท. เท่านั้น และขอสงวนสิทธิ์มีให้นำเอกสารฉบับนี้ หรือส่วนหนึ่งส่วนใด ไปใช้เพื่อการอื่นหรือเผยแพร่ให้กับบุคคลอื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต

สารบัญ

1	บทนำ	4
1.1	วัตถุประสงค์	4
1.2	การบังคับใช้	4
1.3	คำนิยามของการทุจริต	4
2	แนวคิดการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตของ ทอท.	6
3	โครงสร้างการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตของ ทอท.	7
4	บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ	8
4.1	คณะกรรมการ ทอท.	8
4.2	คณะกรรมการธรรมาภิบาล	8
4.3	คณะกรรมการตรวจสอบ	9
4.4	คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง	9
4.5	กรรมการผู้อำนวยการใหญ่และผู้บริหารของ ทอท.	9
4.6	ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต	10
4.7	สำนักตรวจสอบ	11
4.8	สายงานทรัพยากรบุคคลและอำนาจการ	11
4.9	ฝ่ายบริหารความเสี่ยง	12
4.10	ฝ่ายสื่อสารองค์กร	12
4.11	ฝ่ายสวัสดิการและแรงงานสัมพันธ์	12
4.12	ส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกที่ดำเนินธุรกิจกับ ทอท. (บุคคลที่สาม)	12
4.13	พนักงานของ ทอท.	12
5	กระบวนการป้องกันการทุจริต	14
5.1	การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต	14
5.2	การจัดทำจรรยาบรรณธุรกิจและนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	18
5.3	การสื่อสารและการอบรม	19
5.4	การตรวจสอบประวัติของพนักงานของ ทอท. และบุคคลที่สาม	19
5.5	การควบคุมภายใน	20
6	กระบวนการตรวจพบการทุจริต	22
6.1	กลไกการแจ้งเหตุหรือเบาะแสการทุจริตผ่านทางสายด่วน	22
6.2	การตรวจสอบและการติดตาม	23

7	กระบวนการตอบสนองต่อการทุจริตที่เกิดขึ้น	24
7.1	การสอบสวนภายในองค์กร	24
7.2	การกำหนดมาตรการแก้ไขเพื่อจัดการกับเหตุการณ์ทุจริตที่เกิดขึ้น	24
7.3	การกำหนดบทลงโทษและความรับผิดชอบ	24
7.4	การเปิดเผยข้อมูล	25
8	เอกสารอ้างอิงและอำนาจความรับผิดชอบการดำเนินการ	26
9	การทบทวนและปรับปรุงคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต	27

1 บทนำ

บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) (“ทอท.” หรือ “บริษัท”) ตระหนักถึงความสำคัญในการต่อต้านการทุจริต บริษัทจึงจัดทำคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต (“คู่มือฯ”) ฉบับนี้ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติและเป็นส่วนหนึ่งที่จะช่วยให้บริษัทสามารถดำเนินธุรกิจตามความมุ่งมั่นที่กำหนดไว้ได้

1.1 วัตถุประสงค์

ทอท. จัดทำคู่มือฯ ฉบับนี้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. กำหนดกิจกรรมและขั้นตอนปฏิบัติต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางให้พนักงานของ ทอท. ใช้สำหรับป้องกัน ตรวจสอบ และตอบสนองต่อความเสี่ยงด้านการทุจริต
2. ระบุหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการ ผู้บริหาร พนักงานในแต่ละตำแหน่งงาน เพื่อกำหนดหน้าที่ในการป้องกัน ตรวจสอบ และตอบสนองต่อความเสี่ยงด้านการทุจริตให้ชัดเจนและเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติที่ดี
3. กำหนดแนวทางปฏิบัติเพื่อให้พนักงานของ ทอท. สามารถป้องกัน ตรวจสอบ และตอบสนองต่อความเสี่ยงด้านการทุจริต ได้อย่างถูกต้องและทันทั่วทั้งที่

1.2 การบังคับใช้

คู่มือฯ ฉบับนี้ ครอบคลุมการดำเนินงานของคณะกรรมการ ทอท. คณะกรรมการชุดย่อย ผู้บริหาร พนักงาน ลูกจ้างทุกท่าน ตลอดจนบริษัทย่อย บริษัทร่วมทั้งหมด (รวมเรียกว่า “พนักงานของ ทอท.”)

ทั้งนี้ คู่มือฯ ฉบับนี้กำหนดแนวทางการป้องกัน ตรวจสอบ และตอบสนองต่อความเสี่ยงด้านการทุจริต ให้พนักงานของ ทอท. และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจได้ปฏิบัติตาม โดยคู่มือฯ ฉบับนี้ใช้ควบคู่กับ “คู่มือกำกับดูแลกิจการที่ดี” และ “นโยบายต่อต้านการคอร์รัปชัน” ของ ทอท.

1.3 ค่านิยมของการทุจริต

ค่านิยมของการทุจริตในคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้ หมายถึง การกระทำโดยเจตนา เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มีควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น เช่น คนในครอบครัวญาติมิตร เป็นต้น ทั้งนี้ การทุจริตสามารถแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. การยกยอกทรัพย์สิน

การกระทำใด ๆ ก็ตามที่น่าไปสู่การครอบครองทรัพย์สินของบริษัทอย่างไม่ถูกต้อง หรือเป็นเหตุให้บริษัทสูญเสียทรัพย์สิน โอกาสหรือผลประโยชน์ใด โดยมีเจตนาที่จะแสวงหาผลประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น

2. การทุจริตในการรายงาน

การปรับปรุงแก้ไขรายงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเงิน เช่น งบการเงิน บันทึกทางการเงิน หรือรายงานที่ไม่ใช่ทางการเงิน เป็นต้น เพื่อปิดบังการยกยอทรัพย์สินหรือการกระทำที่ไม่เหมาะสม หรือเพื่อหาประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งส่งผลให้งบการเงิน บันทึกทางการเงิน หรือรายงานต่าง ๆ ของบริษัทไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง

3. การคอร์รัปชัน

การใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบกระทำการใด ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์อันมิควรได้ ทั้งต่อองค์กร ตนเอง หรือผู้อื่น ทั้งนี้ การคอร์รัปชันครอบคลุมถึงการให้ และ/หรือรับสินบน การขัดแย้งทางผลประโยชน์ การข่มขู่และ/หรือเรียกร้องผลประโยชน์ และการจ่ายเงินเพื่อให้ได้รับความสะดวก

ดังนั้น คำนิยามของ “การทุจริต” ในคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้ ครอบคลุมถึงการยกยอทรัพย์สิน การทุจริตในการรายงาน ตลอดจนการคอร์รัปชัน

หากพนักงานของ ทอท. มีความสงสัยว่ากิจกรรมบางอย่างเป็นการทุจริตหรือไม่ ท่านสามารถขอคำแนะนำได้จากหน่วยงานดังต่อไปนี้

- ผู้บังคับบัญชาโดยตรงของท่าน
- ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

ทั้งนี้ ท่านสามารถมั่นใจได้ว่าช่องทางขอคำแนะนำดังกล่าว เป็นช่องทางที่ปลอดภัย เป็นไปตามมาตรการคุ้มครองและรักษาความลับ ตามที่ระบุไว้ใน “ขั้นตอนการปฏิบัติ การรับเรื่องร้องเรียนหรือการแจ้งเบาะแส”

2 แนวคิดการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตของ ทอท.

ทอท. มีความมุ่งมั่นที่จะป้องกันและจัดการกระทำที่สื่อไปทางทุจริต โดยถือเป็นเรื่องที่ต้องจัดการโดยเร็วและเด็ดขาด ดังนั้น ทอท. จะไม่ยินยอมรับการทุจริตใด ๆ และจะไม่เพิกเฉยต่อการกระทำใด ๆ ที่อาจนำไปสู่การทุจริต ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าพนักงานของ ทอท. จะปฏิบัติตามความมุ่งมั่นต่อการต่อต้านการทุจริตของ ทอท. พนักงานของ ทอท. ทุกคนต้องทำความเข้าใจและปฏิบัติตาม “คู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต” ตลอดจน “คู่มือกำกับดูแลกิจการที่ดี” และ “นโยบายต่อต้านการคอร์รัปชัน” รวมทั้งคู่มือกระบวนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องและนโยบายอื่น ๆ ของบริษัทอย่างเคร่งครัด โดยไม่มีข้อยกเว้นเพื่อหลีกเลี่ยงการดำเนินการที่อาจส่งผลกระทบต่อการกระทำที่ไม่เหมาะสม และขัดแย้งต่อหลักกำกับดูแลกิจการที่ดี

ทั้งนี้ ทอท. ให้คำมั่นว่าจะดำเนินการสอบสวนกรณีต้องสงสัยเกี่ยวกับการทุจริตทุกกรณีอย่างละเอียดถี่ถ้วนและเหมาะสม โดยไม่คำนึงถึงปัจจัยภายนอกอื่น ๆ เช่น ตำแหน่งงาน ระยะเวลาในการปฏิบัติงานในบริษัท หรือความสัมพันธ์ภายในบริษัทของผู้ถูกกล่าวหา เป็นต้น โดย ทอท. จะดำเนินการสอบสวนอย่างเป็นกลางและปราศจากอคติ

นอกจากนี้ ทอท. จะลงโทษผู้กระทำผิดตามมาตรการสูงสุด และหากการสอบสวนพบว่าพนักงานที่รับทราบถึงกรณีการทุจริตนั้นแต่ละเลยในการรายงาน ทอท. จะพิจารณาลงโทษทางวินัยพนักงานท่านนั้นเช่นกัน

4 บทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบ

จากโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตของ ทอท. ข้างต้น ทอท. ได้กำหนดบทบาท หน้าที่ และความรับผิดชอบให้แก่ผู้มีอำนาจ ผู้บริหาร และพนักงานของ ทอท. เพื่อร่วมกันบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ดังนี้

4.1 คณะกรรมการ ทอท.

คณะกรรมการ ทอท. มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย กำกับดูแล ควบคุม และดูแลด้านการต่อต้านการทุจริตในภาพรวม โดยมีหน้าที่หลักดังต่อไปนี้

- กำหนดนโยบายและกำกับดูแลการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต
- กำหนดและมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมถึงกระบวนการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริต เช่น การแจ้งเบาะแส การสอบสวน การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต ให้แก่คณะกรรมการและผู้บริหารที่มีประสบการณ์ ความรู้ความสามารถ และคุณสมบัติในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นต้น
- เป็นผู้ดำเนินการแสดงถึงความมุ่งมั่นที่จะต่อต้านการทุจริต เพื่อแสดงจุดยืนให้แก่พนักงานของ ทอท. ผู้เกี่ยวข้องทางธุรกิจ และสาธารณชนรับทราบ
- ปฏิบัติตามนโยบายหรือมาตรการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต

4.2 คณะกรรมการธรรมาภิบาล

คณะกรรมการธรรมาภิบาลมีหน้าที่ในการกำกับดูแลด้านการต่อต้านการทุจริตตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ทอท. โดยมีหน้าที่หลักดังต่อไปนี้

- ควบคุมกำกับดูแลภาพรวมของมาตรการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตภายในบริษัทตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ทอท.
- พิจารณา กำหนด ทบทวน และปรับปรุงนโยบายและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ ทอท. ตลอดจนดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต
- รับรายงานเกี่ยวกับการทุจริต เช่น รายงานเรื่องการทุจริตตามรอบระยะเวลาทั่วไป รายงานด่วน เรื่องการทุจริตร้ายแรง รายงานผลการสอบสวนและบทลงโทษ เป็นต้น
- กำกับดูแลให้มั่นใจว่ากระบวนการรับแจ้งเบาะแสและการสอบสวน มีความเป็นอิสระและเหมาะสมไม่ว่าในกรณีใด ๆ ก็ตาม โดยเฉพาะเมื่อผู้ถูกกล่าวหาดำรงตำแหน่งผู้บริหาร

- รายงานผลการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมทั้งรายงานการทุจริตต่าง ๆ ต่อคณะกรรมการ ทอท. และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องรับทราบ

4.3 คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่จัดให้มีการตรวจสอบภายในที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งรวมถึงด้านการต่อต้านการทุจริตและรายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการ ทอท. โดยมีหน้าที่หลักดังต่อไปนี้

- ทบทวนแผนการตรวจสอบภายในของสำนักตรวจสอบเพื่อให้ครอบคลุมถึงการสอบทานการควบคุมภายในของการดำเนินงานตามมาตรการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตและนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความเสี่ยงจากการทำทุจริตในกระบวนการดำเนินงานอื่น ๆ
- รับรายงานเกี่ยวกับการทุจริต เช่น รายงานเรื่องการทุจริตตามรอบระยะเวลาทั่วไป รายงานด่วนเรื่องการทุจริตร้ายแรง รายงานผลการสอบสวนและบทลงโทษ เป็นผู้ตัดสินใจในกระบวนการต่าง ๆ เมื่อเกิดเหตุการณ์ทุจริตขึ้น หรือเมื่อมีการรายงานขึ้นมาให้รับทราบ เป็นต้น
- เปิดเผยข้อมูลแก่ผู้สอบบัญชีให้ทราบถึงบทบาทของคณะกรรมการ ทอท. ที่มีต่อการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมทั้งหารือกับผู้สอบบัญชีในกรณีที่บริษัทประสบเหตุการณ์ทุจริตที่มีนัยสำคัญ
- หารือกับที่ปรึกษาทางการเงินและที่ปรึกษาอิสระอย่างเป็นทางการเป็นประจำ ในเรื่องความเสี่ยงด้านการทุจริตและคุณภาพของการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)
- รายงานผลการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจสอบภายในต่อคณะกรรมการ ทอท.

4.4 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงมีหน้าที่กำกับดูแลและสนับสนุนการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต โดยให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตอย่างเพียงพอและเหมาะสม และรายงานความเสี่ยงที่สำคัญให้คณะกรรมการ ทอท. รับทราบ โดยมีหน้าที่หลักดังนี้

- ทบทวนนโยบาย แนวทาง และขอบเขตการบริหารความเสี่ยงองค์กรให้ครอบคลุมถึงเรื่องการทุจริต
- รับทราบรายงานผลการประเมินความเสี่ยงและผลการดำเนินงาน
- รายงานความเสี่ยงที่สำคัญให้คณะกรรมการ ทอท. รับทราบ

4.5 กรรมการผู้อำนวยการใหญ่และผู้บริหารของ ทอท.

กรรมการผู้อำนวยการใหญ่และผู้บริหารของ ทอท. มีหน้าที่ในการออกแบบและจัดทำแผน ขั้นตอน และการควบคุมภายในสำหรับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อป้องกัน ตรวจสอบ และตอบสนองต่อความเสี่ยงด้านการทุจริตขององค์กร ทั้งนี้ หน้าที่ของคณะผู้บริหารของบริษัท มีดังนี้

- สนับสนุนและสร้างค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตทั่วทั้งบริษัท
- จัดให้มีขั้นตอน/คู่มือการปฏิบัติงานและการควบคุมภายในในกระบวนการที่รับผิดชอบอย่างเหมาะสม และเพียงพอต่อการป้องกันการทุจริต ตลอดจนทบทวนและปรับปรุงการดำเนินงานและการควบคุมภายใน อย่างเป็นประจำ
- มอบหมายหน้าที่การกำกับดูแลรอบ/นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตให้แก่พนักงาน/ คณะทำงานที่มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ รวมทั้งจัดสรรให้พนักงานเหล่านั้นมีเวลาเพียงพอ เพื่อดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย
- ช่วยป้องกันและตรวจสอบการกระทำที่สงสัยว่าเป็นการทุจริต โดยจัดให้มีกระบวนการสอบประวัติของ คู่ค้า เพื่อตรวจสอบประวัติ ความน่าเชื่อถือทางการเงิน และเพื่อป้องกันความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้
- ร่วมสื่อสารและเน้นย้ำความสำคัญของกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตให้แก่พนักงานในองค์กร รวมทั้งบุคคลภายนอก พันธมิตรทางธุรกิจ ให้รับทราบอย่างสม่ำเสมอ
- ให้ความเห็นชอบข้อมูลที่ออกสู่สาธารณชนในด้านการทุจริต

4.6 ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (“ศปท.”) มีหน้าที่ดำเนินการต่อต้านการทุจริตของ ทอท. ตลอดจน ติดตาม การดำเนินงานและสื่อสารข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการทุจริตในบริษัท ทั้งนี้ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตมี หน้าที่หลัก ดังนี้

- สอบทานนโยบาย ขั้นตอนและกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและการบริหารจัดการ ความเสี่ยงจากการทุจริตเพื่อให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการตามที่กำหนดไว้อย่างครบถ้วนและมีประสิทธิภาพ
- จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตอย่างน้อยปีละครั้ง โดยกำหนดให้พนักงานที่มีประสบการณ์ ความรู้ความสามารถ และคุณสมบัติเหมาะสมเป็นผู้ดำเนินการ
- ทำหน้าที่รายงานและประสานงานกับคณะกรรมการ ทอท. คณะกรรมการธรรมาภิบาล และกรรมการ ผู้อำนวยการใหญ่ในเรื่องการต่อต้านการทุจริตและการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตขององค์กร
- เป็นผู้ประสานงานกลางและให้คำแนะนำเรื่องกระบวนการปฏิบัติงานหรือเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้าน การทุจริตและการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต
- ร่วมเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารสำหรับการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมทั้งเป็นผู้รวบรวมผล การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตเพื่อจัดทำเอกสารความเสี่ยงด้านการทุจริตขององค์กร ตลอดจนทำ หน้าที่ติดตามการดำเนินงานตามแผนจัดการความเสี่ยงเพื่อนำเสนอแก่คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง และ คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

- การจัดทำแผนการสื่อสารและสื่อสารข้อกำหนดของการต่อต้านการทุจริตและการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตให้แก่พนักงานของ ทอท. และบุคคลภายนอกที่รับทราบ
- เสนอข้อมูลเมื่อมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงด้านการทุจริตระดับองค์กร หรือมีความเสี่ยงด้านการทุจริตประเด็นใหม่ ๆ เกิดขึ้น
- ติดตามให้แต่ละสายงานมีการป้องกันการทุจริตและบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตอย่างเพียงพอ และให้ทราบถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เป็นความเสี่ยงด้านการทุจริตอย่างมีนัยสำคัญ เพื่อให้เกิดการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว
- เป็นหน่วยงานรับเรื่องร้องเรียนหรือเบาะแสที่เกี่ยวกับการทุจริต
- ติดตามการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านการคอร์รัปชันของ ทอท.

4.7 สำนักตรวจสอบ

สำนักตรวจสอบมีหน้าที่ตรวจสอบและให้คำแนะนำปรึกษาด้วยความเป็นอิสระและเที่ยงธรรม เพื่อให้มั่นใจว่ากระบวนการบริหารความเสี่ยงและกระบวนการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตมีความเพียงพอและมีประสิทธิภาพ โดยมีหน้าที่หลัก ดังต่อไปนี้

- ประเมินการออกแบบหรือการดำเนินการควบคุมภายในด้านการบริหารจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตและประเมินความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการควบคุมภายใน
- รายงานข้อสังเกตหรือประเด็นการทุจริตต่อคณะกรรมการตรวจสอบอย่างทันที่
- สื่อสารข้อสังเกตหรือปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตระหว่าง สตส. สปท. และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างทันที่

4.8 สายงานทรัพยากรบุคคลและอำนาจการ

หน้าที่ของสายงานทรัพยากรบุคคลและอำนาจการในการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต มีดังนี้

- ให้การสนับสนุนผู้บริหารและศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตในการจัดอบรม เพื่อปลูกจิตสำนึกแก่พนักงานของ ทอท. เรื่องจริยธรรม การบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต และการต่อต้านการทุจริต รวมถึงจัดให้มีการอบรมเพิ่มความรู้ความสามารถแก่พนักงานเพื่อให้มีศักยภาพเพียงพอในการป้องกันการทุจริตในการปฏิบัติงาน
- ตรวจสอบประวัติหรือความน่าเชื่อถือด้านคุณวุฒิและความสามารถ รวมถึงประวัติการทำงาน of พนักงานในตำแหน่งงานสำคัญ ก่อนการเซ็นสัญญาจ้างงานเพื่อให้มั่นใจว่าบุคคลดังกล่าวไม่มีประเด็นเรื่องความไม่ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงาน

- กำหนดให้มีการสัมภาษณ์เมื่อพนักงานลาออก โดยการสัมภาษณ์ครอบคลุมถึงความกังวลเกี่ยวกับการทำทุจริตในบริษัทที่พนักงานดังกล่าวมีความกังวล หรือประสพระหว่างการปฏิบัติงาน

4.9 ฝ่ายบริหารความเสี่ยง

ฝ่ายบริหารความเสี่ยงมีหน้าที่ร่วมกับศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตในการเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารสำหรับการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมทั้งเป็นผู้รวบรวมผลการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตเพื่อจัดทำเอกสารความเสี่ยงด้านการทุจริตขององค์กร ตลอดจนทำหน้าที่ติดตามการดำเนินงานตามแผนจัดการความเสี่ยง เพื่อนำเสนอแก่คณะทำงานบริหารความเสี่ยงและคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

4.10 ฝ่ายสื่อสารองค์กร

ฝ่ายสื่อสารองค์กรมีหน้าที่ให้การสนับสนุนผู้บริหารและศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ในการสื่อสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตอย่างสม่ำเสมอ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร

4.11 ฝ่ายสวัสดิการและแรงงานสัมพันธ์

ฝ่ายสวัสดิการและแรงงานสัมพันธ์มีหน้าที่รับเรื่องร้องเรียนจากกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ เพื่อพิจารณาข้อร้องเรียนเบื้องต้น สนับสนุนการสืบสวน สอบสวน และรายงานต่อกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ ตลอดจนการลงโทษพนักงานโดยการดำเนินการทางวินัย

4.12 ส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกที่ดำเนินธุรกิจกับ ทอท. (บุคคลที่สาม)

ส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกที่ดำเนินธุรกิจกับ ทอท. (บุคคลที่สาม) มีหน้าที่สอบทานประวัติของผู้เกี่ยวข้องทางธุรกิจโดยเฉพาะผู้ชาย ผู้รับเหมา และผู้ให้บริการแก่บริษัท

4.13 พนักงานของ ทอท.

พนักงานทุกคนของ ทอท. มีหน้าที่ทำความเข้าใจถึงนโยบายและคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ร่วมส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตในองค์กร ตลอดจนรายงานเหตุการณ์ทุจริตหรืออาจเป็นการทุจริตแก่ผู้ที่มีอำนาจทราบ ทั้งนี้ หน้าที่ของพนักงานของ ทอท. ในรายละเอียด มีดังนี้

- ศึกษานโยบายหรือคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต
- สื่อสารนโยบายหรือคู่มือที่เกี่ยวข้องกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตแก่ผู้เกี่ยวข้องทางธุรกิจอย่างชัดเจน
- ทำความเข้าใจหน้าที่และความรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตของตนเอง และปฏิบัติตามหน้าที่ตามที่ถูกกำหนดไว้

- ร่วมกันส่งเสริมการต่อต้านการทุจริตให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร เข้าร่วมการประชุมและการอบรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต
- รายงานความผิดปกติ พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม หรือเหตุการณ์ต้องสงสัยว่าเป็นการทุจริตไปยังช่องทางแจ้งเบาะแสที่บริษัทกำหนด
- ให้ความร่วมมือโดยการให้ข้อมูลแก่คณะกรรมการสอบสวน หรือเมื่อได้รับการร้องขอให้ช่วยเหลือในกระบวนการสอบสวน
- ระมัดระวังปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ และนำเสนอประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงด้านการทุจริตแก่ผู้บังคับบัญชาอย่างทันทั่วทั้ง

อนึ่ง ถือเป็นหน้าที่ของพนักงานทุกระดับ ตั้งแต่พนักงานทั่วไปจนถึงระดับคณะกรรมการของ ทอท. ที่จะต้องทำความเข้าใจและปฏิบัติตามคู่มือฉบับนี้ ตลอดจน นโยบายและแนวทางปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยไม่มีข้อยกเว้น ทั้งนี้ การฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามนโยบายและคู่มือดังกล่าวอาจนำมาซึ่งการลงโทษทางวินัยได้

5 กระบวนการป้องกันการทุจริต

กระบวนการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตใน ทอท. ได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและปฏิบัติงานตามการควบคุมภายในที่เหมาะสม เพื่อลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่พนักงานของ ทอท. เป็นปัจจัยสำคัญเพื่อช่วยป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ แนวทางการป้องกันการทุจริตภายใต้คู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้ ประกอบไปด้วย 5 กิจกรรมหลัก ดังต่อไปนี้

5.1 การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทุกหน่วยงานในบริษัทดำเนินการเชิงรุก เพื่อระบุ ประเมิน และทบทวนความเสี่ยงด้านการทุจริตขององค์กร โดยครอบคลุมถึงทุกประเภทของการทุจริต รวมทั้งสร้างความตระหนักถึงความเสี่ยงด้านการทุจริตที่อาจเกิดขึ้น ผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ และการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้มั่นใจได้ว่าความเสี่ยงด้านการทุจริตได้ถูกระบุและจัดการอย่างทันทั่วทั้งที่ อย่างไรก็ตามผู้บริหารของทุกหน่วยงานต้องให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลความเสี่ยงด้านการทุจริตที่อาจเกิดขึ้นในหน่วยงานของตน

ทั้งนี้ การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตประกอบด้วย 6 ขั้นตอนหลัก ซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงองค์กรของ ทอท. ตามคู่มือการบริหารความเสี่ยง โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 : การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม

การรวบรวมและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกองค์กร ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเป้าหมายที่สำคัญของ ทอท. และอาจนำไปสู่การทุจริต

ขั้นตอนที่ 2 : การวิเคราะห์ความเสี่ยง

การนำผลการรวบรวมและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงและอาจก่อให้เกิดการทุจริตจากขั้นตอนที่ 1 มากำหนดเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ตลอดจนวิเคราะห์ระดับความเสี่ยงโดยพิจารณาถึงโอกาสและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น ๆ โดยอ้างอิงเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง (ด้านโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบ) ค่าคะแนนและระดับความเสี่ยง ตลอดจนแผนภาพแสดงค่าความเสี่ยงตามตารางในหน้าถัดไป

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านโอกาสที่จะเกิด (Likelihood)

ค่าคะแนน	คำอธิบาย	เกณฑ์การประเมิน (หากไม่เคยเกิดขึ้น)	เกณฑ์การประเมิน (หากเคยเกิดขึ้นในอดีต)
1	น้อยมาก	โอกาสเกิดน้อยมาก	ไม่เคยเกิดขึ้น
2	น้อย	โอกาสเกิดน้อย	เกิดขึ้นน้อยมาก
3	ปานกลาง	โอกาสเกิดปานกลาง	เกิดขึ้นปานกลาง
4	สูง	โอกาสเกิดบ่อย	เกิดขึ้นบ่อย
5	สูงมาก	โอกาสเกิดบ่อยมาก	เกิดขึ้นบ่อยมาก

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านผลกระทบ (Impact)

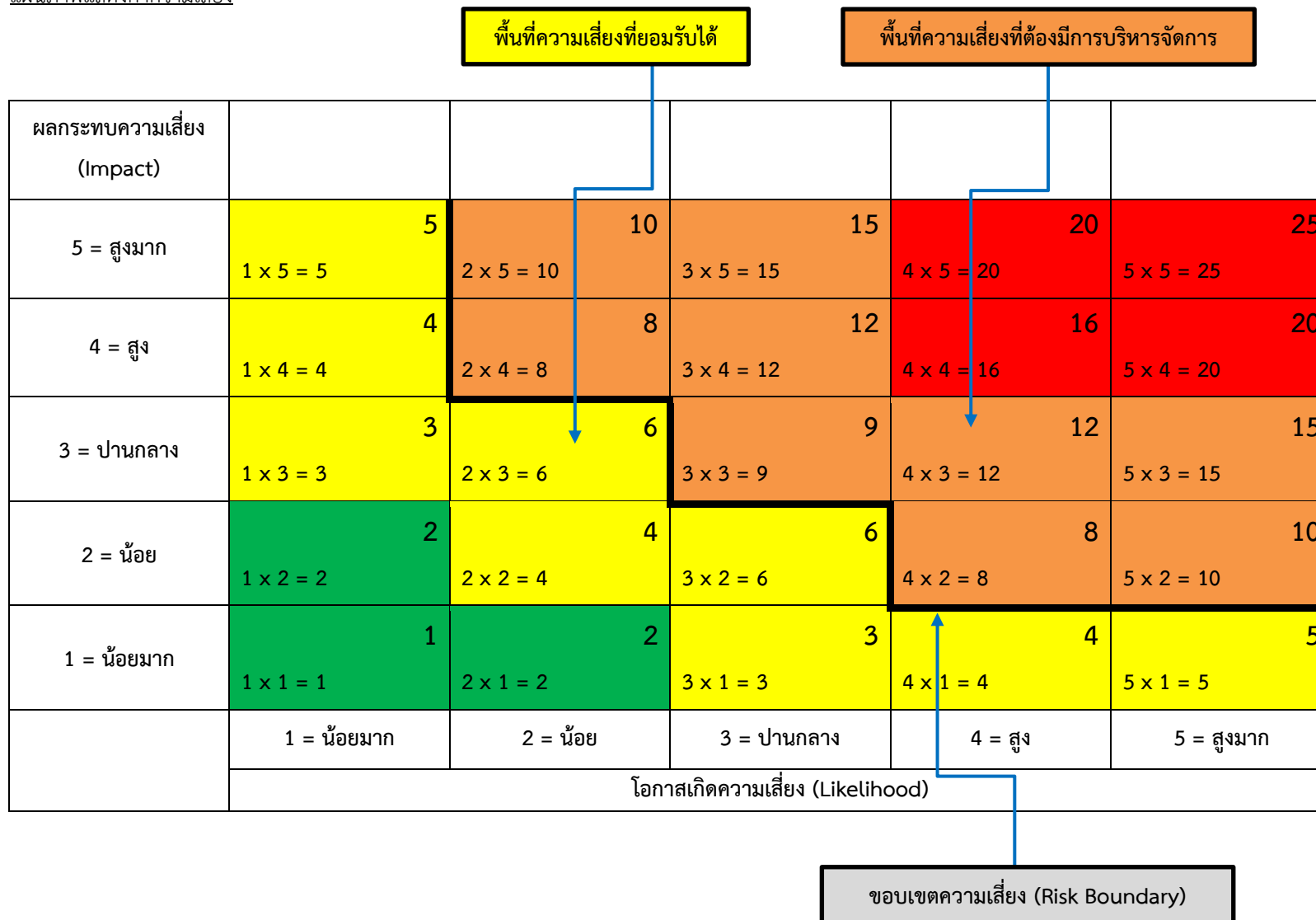
ค่าคะแนน	คำอธิบาย	เกณฑ์การประเมินด้านชื่อเสียง	เกณฑ์การประเมินด้านกฎระเบียบ
1	น้อยมาก	ไม่มีผลกระทบต่อชื่อเสียง ภาพลักษณ์	ไม่มีการละเมิดการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่าง ๆ
2	น้อย	เสียชื่อเสียง ภาพลักษณ์ภายในองค์กร	มีการไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่าง ๆ
3	ปานกลาง	เสียชื่อเสียง ภาพลักษณ์ มีการเผยแพร่ข่าวสารในเชิงลบต่อองค์กร ผ่าน Social Media และช่องทางอื่น ๆ ขยายออกไปสู่สื่อสาธารณะ ภายในประเทศในวงจำกัด	มีการไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญ แต่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหาย
4	สูง	เสียชื่อเสียง ภาพลักษณ์ มีการเผยแพร่ข่าวสารในเชิงลบต่อองค์กร ผ่าน Social Media และช่องทางอื่น ๆ ขยายออกไปสู่สื่อสาธารณะ จนกลายเป็นประเด็นทางสังคม	มีการไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญ และเกิดความเสียหาย แต่สามารถตกลงการชดเชยค่าเสียหายได้
5	สูงมาก	เสียชื่อเสียง ภาพลักษณ์ มีการเผยแพร่ข่าวสารในเชิงลบต่อองค์กร ผ่าน Social Media และช่องทางอื่น ๆ ขยายออกไปสู่สื่อสาธารณะ เป็นวงกว้างทั้งในประเทศและต่างประเทศ	มีการไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญ และเกิดความเสียหาย จนอาจเกิดการฟ้องร้องดำเนินคดี

ค่าคะแนนและระดับความเสี่ยง

ค่าคะแนน (โอกาสที่จะเกิด x ผลกระทบ)	ระดับ ความเสี่ยง	แนวทางการตอบสนองต่อความเสี่ยง
16 - 25	สูงมาก	เป็นความเสี่ยงระดับสูงมากและเกินกว่าค่าระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ขององค์กร (16 - 25) ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ในรายละเอียด เพื่อจัดทำแผนการดำเนินงานเพิ่มเติมสำหรับบริหารจัดการความเสี่ยง
8 - 15	สูง	เป็นความเสี่ยงระดับสูงซึ่งอยู่ในช่วงเบี่ยงเบนระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (8 - 15) โดยผู้บริหารควรพิจารณาจัดทำแผนการดำเนินงานเพิ่มเติม หรือดำเนินการปรับปรุงประสิทธิภาพของมาตรการหรือการควบคุมภายในที่มีในปัจจุบัน
3 - 6	ปานกลาง	เป็นความเสี่ยงระดับปานกลาง (3 - 6) ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องมีแผนการดำเนินงานเพิ่มเติม โดยผู้บริหารควรมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในส่วนงานดำเนินการติดตามประสิทธิภาพการควบคุมภายในกระบวนการเป็นประจำ
1 - 2	ต่ำ	เป็นความเสี่ยงระดับต่ำ (1 - 2) ซึ่งอาจไม่จำเป็นต้องมีแผนการดำเนินงานเพิ่มเติม โดยผู้บริหารควรมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบในส่วนงานดำเนินการติดตามผลกระทบที่เกี่ยวข้องกันของความเสี่ยงเป็นประจำ

แผนภาพแสดงค่าความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ 3 : การทบทวนและกำหนดดัชนีวัดความเสี่ยง

การพิจารณากำหนดดัชนีวัดความเสี่ยง (KRI) สำหรับความเสี่ยงใหม่ที่ได้ถูกระบุขึ้นและทบทวนดัชนีวัดความเสี่ยงสำหรับความเสี่ยงที่ได้ระบุขึ้นไว้แล้ว ตลอดจนพิจารณาคำระดับการแจ้งเตือน พร้อมทั้งแหล่งข้อมูลและความถี่ในการเก็บข้อมูล เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามเหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ขั้นตอนที่ 4 : การติดตามผลดัชนีวัดความเสี่ยง KRI

การติดตามผลดัชนีวัดความเสี่ยง (KRI) ตามรอบความถี่ที่กำหนดขึ้น โดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ร่วมกับฝ่ายบริหารความเสี่ยงจะรวบรวมข้อมูลและสรุปผล KRI เพื่อติดตามและนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของ ทอท. เป็นรายไตรมาส

ขั้นตอนที่ 5 : การวิเคราะห์สาเหตุของความเสี่ยง

หากมีการแจ้งเตือนความเสี่ยงจากดัชนีวัดความเสี่ยง ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตร่วมกับฝ่ายบริหารความเสี่ยงและเจ้าของความเสี่ยงจะร่วมกันทบทวนและวิเคราะห์สาเหตุ ประเมินการควบคุมที่มีอยู่ในปัจจุบัน และประเมินระดับความเสี่ยงโดยใช้เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงที่ระบุอยู่ในขั้นตอนที่ 2 เพื่อนำไปสู่การพิจารณาดำเนินการบริหารความเสี่ยงในขั้นตอนที่ 6

ขั้นตอนที่ 6 : การบริหารความเสี่ยง

หากระดับการประเมินความเสี่ยง (หลังการควบคุมภายในปัจจุบัน) จากการวิเคราะห์สาเหตุของความเสี่ยงในขั้นตอนที่ 5 อยู่ในพื้นที่ความเสี่ยงที่ต้องมีการบริหารจัดการ (ตามแผนภาพความเสี่ยงที่ระบุในขั้นตอนที่ 2) เจ้าของความเสี่ยงต้องจัดทำแผนจัดการความเสี่ยงเพิ่มเติม ตลอดจนกำหนดเป้าหมายในด้านระดับของความเสี่ยงให้อยู่ในพื้นที่ความเสี่ยงที่ยอมรับได้ นอกจากนี้หน่วยงานเจ้าของความเสี่ยงต้องรายงานผลการบริหารความเสี่ยงรายไตรมาส

ทั้งนี้ ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตสอดคล้องกับขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงองค์กรของ ทอท. ดังนั้น ผู้บริหารจึงกำหนดให้ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ร่วมกับฝ่ายบริหารความเสี่ยงเป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารสำหรับการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต รวมทั้งเป็นผู้รวบรวมผลการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตเพื่อจัดทำเอกสารความเสี่ยงด้านการทุจริตขององค์กร ตลอดจนทำหน้าที่ติดตามการดำเนินงานตามแผนจัดการความเสี่ยงเพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการ ทอท. คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง คณะทำงานบริหารความเสี่ยง คณะผู้บริหาร และคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

อย่างไรก็ตาม คณะทำงานบริหารความเสี่ยงมีหน้าที่ให้คำปรึกษาและรวบรวมข้อมูลความเสี่ยงเท่านั้น การระบุและประเมินความเสี่ยง รวมทั้งการจัดหามาตรการเพื่อลดหรือจัดการความเสี่ยง ถือเป็นหน้าที่โดยตรงของหน่วยงานเจ้าของความเสี่ยงหรือผู้บริหารในแต่ละหน่วยงานขององค์กร ทั้งนี้ บริษัทต้องทบทวนความเสี่ยงด้านการทุจริตเป็นประจำทุกปี

5.2 การจัดทำจรรยาบรรณธุรกิจและนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทอท. จัดให้มีนโยบาย คู่มือ และแนวทางปฏิบัติ เช่น คู่มือกำกับดูแลกิจการที่ดี นโยบายต่อต้านการคอร์รัปชัน คู่มือการบริหารความเสี่ยง คู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต ขั้นตอนการปฏิบัติ การรับเรื่องร้องเรียน

หรือการแจ้งเบาะแส เป็นต้น เพื่อให้พนักงานของ ทอท. เข้าใจหลักการด้านจริยธรรมและแนวทางการปฏิบัติงานที่ดีขององค์กร รวมทั้งเพื่อสร้างความตระหนัก จิตสำนึก และค่านิยมในการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตให้แก่พนักงานของ ทอท. ทั้งนี้ นโยบายและคู่มือปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการทอท. หรือผู้ที่ได้รับการมอบหมายหน้าที่จากคณะกรรมการ ทอท. นอกจากนี้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องทบทวนและปรับปรุงนโยบายและคู่มือที่เกี่ยวข้องเป็นประจำอย่างน้อยทุก ๆ ปี เพื่อให้มั่นใจว่านโยบายและคู่มือดังกล่าวได้ครอบคลุมถึงการเปลี่ยนแปลงทางการดำเนินงานและทางกฎหมายอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ บริษัทดำเนินการสื่อสารคู่มือปฏิบัติงานและมาตรการที่เกี่ยวข้องแก่พนักงานของ ทอท. และบริษัทย่อย รวมทั้งสื่อสารนโยบายและมาตรการให้บุคคลภายนอก (ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทางธุรกิจและสาธารณชน) รับทราบโดยพนักงานของ ทอท. ในทุกระดับมีหน้าที่ศึกษาและทำความเข้าใจเนื้อหา รวมถึงปฏิบัติตามนโยบาย คู่มือปฏิบัติงาน และมาตรการดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

5.3 การสื่อสารและการอบรม

การสื่อสารและการจัดอบรมถือเป็นสิ่งที่จำเป็นในการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติตาม นโยบาย คู่มือ และแนวทางปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้เป็นวัฒนธรรมขององค์กร

ทั้งนี้ การสื่อสารและการอบรมเรื่องการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตในภาพรวมของ ทอท. เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ร่วมกับฝ่ายสื่อสารองค์กร (ในการดำเนินการสื่อสาร) และสายงานทรัพยากรบุคคลและอำนาจการ (ในการดำเนินการอบรม) โดยต้องจัดทำแผนการสื่อสารและการอบรมเป็นประจำทุกปี โดยครอบคลุมถึงช่องทางการสื่อสาร ประเภทของข้อมูลในการสื่อสาร ประเภทของผู้รับสาร ความถี่ในการสื่อสาร เพื่อให้พนักงานของ ทอท. มีความเข้าใจและมีทักษะในการปฏิบัติตามคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้ได้

นอกจากนี้ในระดับของหน่วยงาน ผู้บริหารของ ทอท. ในแต่ละหน่วยงาน (ท่าอากาศยาน / สายงาน / สาย / สำนัก / ฝ่าย / ศูนย์ / ส่วนงาน) ต้องร่วมสื่อสารเรื่องการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตภายในหน่วยงานของตนเป็นประจำ

อนึ่ง ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตต้องจัดทำแผนและดำเนินการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสื่อสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของผู้รับสาร ตลอดจนประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสื่อสารเป็นประจำทุกปี

5.4 การตรวจสอบประวัติของพนักงานของ ทอท. และบุคคลที่สาม

การสอบทานประวัติของพนักงานและผู้เกี่ยวข้องทางธุรกิจถือเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้การป้องกันการทุจริตมีประสิทธิภาพ โดยบริษัทมอบหมายให้สายงานบริหารทรัพยากรบุคคลและอำนาจการทำหน้าที่สอบทานประวัติของพนักงานก่อนการจ้างงาน หรือการเลื่อนตำแหน่ง ตลอดจนการสัมภาษณ์พนักงานก่อนลาออก เพื่อให้รับทราบถึงข้อกังวลที่อาจมีการทุจริตใน ทอท.

นอกจากนี้ส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกที่ดำเนินธุรกิจกับ ทอท. (บุคคลที่สาม) ทำหน้าที่สอบทานประวัติของผู้เกี่ยวข้องทางธุรกิจก่อนการเริ่มสัญญาหรือธุรกรรมระหว่างกัน ทั้งนี้ การสอบทานสามารถทำได้ตามความเหมาะสมภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง และได้รับการยินยอมจากพนักงานหรือผู้เกี่ยวข้องทางธุรกิจดังต่อไปนี้

- การสอบทานประวัติของพนักงานก่อนการจ้างงาน เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติ ความเหมาะสม และประสบการณ์ของผู้สมัครงาน
- การสอบทานประวัติของพนักงานก่อนจะมอบหมายให้ดำรงตำแหน่งสำคัญภายในบริษัท เช่น คณะกรรมการ ทอท. ผู้บริหารงานระดับสูง พนักงานในหน่วยงานการเงิน เป็นต้น เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติ ประสบการณ์ ความน่าเชื่อถือทางการเงิน บุคคลอ้างอิง หรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นจากการดำรงตำแหน่งใหม่
- การสัมภาษณ์พนักงานก่อนลาออก เพื่อให้ทราบถึงข้อกังวลเกี่ยวกับการทำทุจริตที่พนักงานดังกล่าวรับทราบหรือประสบระหว่างการปฏิบัติงาน
- การสอบทานประวัติของผู้เกี่ยวข้องทางธุรกิจโดยเฉพาะผู้ชาย ผู้รับเหมา และผู้ให้บริการแก่บริษัท เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือ สถานะทางการเงิน ชื่อเสียง และคุณสมบัติที่เกี่ยวข้องกับสินค้าหรือบริการของผู้มีส่วนได้เสียทางธุรกิจ ตลอดจนความขัดแย้งทางผลประโยชน์และข่าวการทุจริตในอดีต

นอกจากนี้คณะกรรมการ ทอท. ผู้บริหาร และพนักงานที่ดำรงในตำแหน่งที่สำคัญ ต้องรายงานความขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่อาจเกิดขึ้นต่อกรรมการผู้อำนวยการใหญ่เป็นประจำทุกปี และในระหว่างปีหากมีความเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่อาจทำให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ได้ ทั้งนี้ ทอท. ได้กำหนดขั้นตอนอย่างเป็นทางการในการวิเคราะห์ข้อมูลของพนักงาน ทอท. คู่ค้า และพันธมิตรทางธุรกิจ

5.5 การควบคุมภายใน

การควบคุมภายในเป็นกระบวนการปฏิบัติงานที่ถูกกำหนดร่วมกันโดยคณะกรรมการ ทอท. ผู้บริหาร ตลอดจนพนักงานขององค์กรทุกระดับชั้น เพื่อให้เกิดความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่าวิธีการหรือการปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้จะช่วยให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ ดังนั้น การควบคุมภายในถือเป็นเครื่องมือเบื้องต้นของบริษัทในกระบวนการป้องกันการทุจริต

ทั้งนี้ ผู้บริหารในแต่ละหน่วยงานต้องออกแบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมสำหรับกระบวนการที่อยู่ในความรับผิดชอบของตน เพื่อจัดการและลดความเสี่ยงด้านการทุจริตที่ร่วมกันระบุในการประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริตให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ ตลอดจนสื่อสาร ทำความเข้าใจ และควบคุมติดตามการดำเนินงานของพนักงานในหน่วยงานให้ปฏิบัติงานตามระบบการควบคุมภายในที่กำหนดขึ้น

ทุกหน่วยงานต้องจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรสำหรับทุกระดับชั้น เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยงานสอบทานและอนุมัติให้มีผลบังคับใช้ โดยคำนึงถึงการแบ่งแยกหน้าที่อย่างชัดเจนในการกำหนดหน้าที่ของพนักงานในการดำเนินงานตามขั้นตอนหรือกระบวนการปฏิบัติงาน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความโปร่งใส เป็นอิสระ และสามารถช่วยป้องกันหรือตรวจพบ

ความเสี่ยงด้านการทุจริตได้ รวมทั้งจัดเก็บเอกสารดังกล่าวไว้ในช่องทางที่พนักงานที่เกี่ยวข้องสามารถเข้าถึงได้ และสื่อสารให้พนักงานที่เกี่ยวข้องรับทราบ

นอกจากนี้ ผู้บริหารในแต่ละหน่วยงานควรทบทวนขั้นตอนปฏิบัติงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานเป็นประจำอย่างน้อยทุกๆ ปี หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อการปฏิบัติงานอย่างเป็นทางการเป็นสาระสำคัญ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือกระบวนการปฏิบัติงานนั้นสอดคล้องกับหลักการควบคุมภายในที่ดีและการปฏิบัติงานในปัจจุบัน

6 กระบวนการตรวจพบการทุจริต

การป้องกันการทุจริตที่ดีสามารถช่วยลดโอกาสที่จะเกิดการทุจริตได้ในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม ทอท. จำเป็นต้องจัดทำมาตรการตรวจพบการทุจริต เพื่อช่วยให้ตรวจพบและรายงานการกระทำที่อาจเป็นการทุจริตอย่างทันท่วงที ดังนั้น กลไกการแจ้งเหตุหรือเบาะแส ตลอดจนการตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานเป็นกิจกรรมหลักที่สามารถช่วยให้บริษัทตรวจพบการทุจริตได้ ทั้งนี้ การตรวจพบการทุจริตประกอบด้วย 2 กิจกรรมหลัก ดังนี้

6.1 กลไกการแจ้งเหตุหรือเบาะแสการทุจริตผ่านทางสายด่วน

ผู้บริหารกำหนดให้มีช่องทางที่น่าเชื่อถือและเป็นอิสระสำหรับการแจ้งเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริต รวมถึงเปิดโอกาสให้ทุกคน ไม่ว่าจะเป็นพนักงานของ ทอท. หรือบุคคลภายนอกสามารถแจ้งเบาะแสได้ โดยไม่ต้องเปิดเผยตัวตน

ดังนั้น พนักงานของ ทอท. จึงมีหน้าที่แจ้งเหตุหรือเบาะแสของการทุจริตผ่านช่องทางที่บริษัทกำหนดไว้ โดย ทอท. จะลงโทษพนักงานที่ทราบหรือมีข้อมูลของเหตุการณ์ที่อาจเป็นการทุจริตแต่ไม่ได้แจ้งให้บุคคลที่รับผิดชอบรับทราบ โดย ทอท. มีมาตรการคุ้มครองผู้ร้องเรียนหรือแจ้งเบาะแสการทุจริตและบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อช่วยส่งเสริมให้พนักงานของ ทอท. มีความมั่นใจและรู้สึกปลอดภัยในการแจ้งเหตุหรือเบาะแสเกี่ยวกับการทุจริต

ในปัจจุบัน ทอท. กำหนดช่องทางการแจ้งเหตุหรือเบาะแสผ่านช่องทางหลัก เพื่อให้พนักงานของ ทอท. และบุคคลภายนอกแจ้งเหตุหรือเบาะแส ดังต่อไปนี้

- **ทางไปรษณีย์:** บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) 333 ถ. เชิดวุฒากาศ แขวงสีกัน เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ 10210 (จดหมายถึงผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต หรือ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่ หรือ ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบ หรือ คณะกรรมการ ทอท.)
- **E-mail :** anti-corruption_center@airportthai.co.th
- **Website :** www.airportthai.co.th/th/ติดต่อเรา/ติดต่อและรับเรื่องร้องเรียน

ทั้งนี้ เื่อนไขและขั้นตอนการพิจารณาเบาะแสและข้อร้องเรียนระบุอยู่ใน “ขั้นตอนการปฏิบัติ การรับเรื่องร้องเรียนหรือการแจ้งเบาะแส”

หน่วยงานที่รับผิดชอบการแจ้งเหตุหรือเบาะแสต้องทบทวนและปรับปรุงขั้นตอนการแจ้งเหตุหรือเบาะแสให้เป็นปัจจุบัน ตลอดจนสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับการแจ้งเหตุหรือเบาะแสให้พนักงานของ ทอท. และผู้เกี่ยวข้องในกรณีที่บริษัทมีช่องทางการแจ้งเหตุหรือเบาะแสเพิ่มเติม ผู้รับผิดชอบต้องจัดทำขั้นตอนการแจ้งเบาะแสและวิธีการปฏิบัติงานของผู้รับแจ้ง รวมทั้งมีการทบทวนและปรับปรุงขั้นตอนดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันเสมอ นอกจากนี้ ผู้รับผิดชอบข้างต้นต้องกำหนดให้มีการจัดฝึกอบรมแก่พนักงานผู้ทำหน้าที่รับแจ้งเหตุหรือเบาะแสเป็นประจำ โดยครอบคลุมถึงขั้นตอนการปฏิบัติงาน การเก็บรักษาความลับ แนวปฏิบัติด้านจริยธรรม และนโยบายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ผู้รับผิดชอบช่องทางการแจ้งเบาะแสต้องจัดทำแผนและดำเนินการทดสอบการใช้งานของช่องทางแจ้งเบาะแสเป็นประจำ ตลอดจนประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสื่อสาร เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของผู้รับสาร ตลอดจนประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการสื่อสารเป็นประจำทุกปี

6.2 การตรวจสอบและการติดตาม

การตรวจสอบและการติดตามถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่ผู้บริหารใช้เพื่อพิจารณาความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการควบคุมภายในขององค์กร ทั้งนี้ สำนักตรวจสอบเป็นผู้ประเมินความเพียงพอความเหมาะสม ตลอดจนความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการควบคุมภายในขององค์กร พร้อมให้ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขเพื่อปรับปรุง ตลอดจนพัฒนาการควบคุมภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถป้องกันและตรวจพบความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น โดยเฉพาะความเสี่ยงด้านการทุจริต โดยสำนักตรวจสอบต้องการหรือผลการตรวจสอบกับผู้บริหารหน่วยงานรับตรวจ เพื่อทำความเข้าใจและจัดทำแนวทางปรับปรุงและพัฒนาการควบคุมภายในที่เหมาะสมและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง รวมทั้งรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบเป็นประจำทุกไตรมาส ทั้งนี้ ผู้บริหารแต่ละหน่วยงานมีหน้าที่รับผิดชอบในการนำข้อเสนอแนะไปปรับปรุงและพัฒนาจากแนวทางที่สำนักตรวจสอบเสนอแนะ

นอกจากนี้หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติตามมาตรการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตต้องประเมินตนเองถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานที่เกี่ยวกับมาตรการดังกล่าวอย่างเป็นทางการและรายงานผลการประเมินตนเอง พร้อมทั้งส่งหลักฐานในการดำเนินงานต่อศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตเป็นประจำอย่างน้อยทุก ๆ 2 ปี

7 กระบวนการตอบสนองต่อการทุจริตที่เกิดขึ้น

ทอท. จัดทำแนวทางการตอบสนองต่อการทุจริต เพื่อแก้ไขและเยียวยาผลกระทบจากการเกิดทุจริต รวมทั้งหาวิธีการป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตในประเภทเดียวกันเกิดขึ้นอีก โดยแนวทางการตอบสนองต่อการทุจริต ประกอบด้วย การสอบสวนภายในองค์กร การกำหนดมาตรการแก้ไขเพื่อจัดการกับเหตุการณ์ทุจริตที่เกิดขึ้น การลงโทษและการกำหนดความรับผิดชอบ และการเปิดเผยข้อมูล

7.1 การสอบสวนภายในองค์กร

เมื่อเกิดเหตุการณ์การทุจริตกรรมการผู้อำนวยการใหญ่จะมอบหมายให้ฝ่ายสวัสดิการและแรงงานสัมพันธ์เป็นผู้สนับสนุนการสืบสวน สอบสวน และดำเนินการทางวินัย โดยกรรมการผู้อำนวยการใหญ่เป็นผู้อนุมัติการจัดตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริง เพื่อรวบรวมพยานหลักฐานให้กรรมการผู้อำนวยการใหญ่พิจารณาว่าความผิดนั้นมีมูลหรือไม่ หากข้อร้องเรียนมีมูล กรรมการผู้อำนวยการใหญ่เป็นผู้อนุมัติการจัดตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยต่อไป ทั้งนี้ คณะกรรมการดังกล่าวต้องเป็นผู้ที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้กล่าวหา

คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงและคณะกรรมการสอบสวนดำเนินการตาม “ข้อกำหนด ทอท. ว่าด้วยการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษผู้กระทำผิดวินัย” อย่างไรก็ตาม หากบริษัทมีทรัพยากรไม่เพียงพอหรือเห็นสมควรให้จัดหาผู้เชี่ยวชาญมาดำเนินการสอบสวนแทนพนักงานของหน่วยงาน บริษัทอาจพิจารณาว่าจ้างบุคคลภายนอกที่มีคุณสมบัติเหมาะสมได้ โดยดำเนินงานจัดจ้างตามขั้นตอนของแผนกจัดซื้อ

อนึ่ง บริษัทถือเป็นหน้าที่และความรับผิดชอบต่อพนักงานทุกคนในการให้ความร่วมมือในการสอบสวน รวมถึงสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการทั้งสองชุดในด้านข้อมูลและการปฏิบัติงาน

7.2 การกำหนดมาตรการแก้ไขเพื่อจัดการกับเหตุการณ์ทุจริตที่เกิดขึ้น

เมื่อการสอบสวนเสร็จสิ้น ผู้บริหารต้องร่วมพิจารณามาตรการแก้ไขเพื่อจัดการกับเหตุการณ์ทุจริตที่เกิดขึ้น เช่น การปรับปรุงหรือเพิ่มเติมนโยบายของบริษัท การปรับปรุงหรือเพิ่มเติมการควบคุมภายใน การเปลี่ยนแปลงวิธีการปฏิบัติงาน การฟ้องร้องดำเนินคดีทางอาญาและ/หรือทางแพ่ง การขยายผลการสืบสวนเพื่อตรวจสอบการทุจริตในส่วนอื่น ๆ ที่อาจมีความเกี่ยวข้อง เป็นต้น โดยมอบหมายหน้าที่ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับมาตรการเยียวยาในแต่ละกรณีจัดทำแผนงานพร้อมด้วยกรอบระยะเวลาปฏิบัติงานเพื่อนำเสนอต่อกรรมการผู้อำนวยการใหญ่ และดำเนินการตามแผนงานที่ได้รับการอนุมัติ

อนึ่ง มาตรการแก้ไขต่าง ๆ ควรเป็นไปในทิศทางเดียวกันสำหรับข้อกล่าวหาที่คล้ายคลึงกัน และขั้นตอนปฏิบัติดังกล่าวต้องกำหนดมาตรการแก้ไขสำหรับข้อกล่าวหาต่าง ๆ อย่างชัดเจน

7.3 การกำหนดบทลงโทษและความรับผิดชอบ

ภายหลังจากการสอบสวนทางวินัย คณะกรรมการสอบสวนเป็นผู้นำเสนอมาตรการลงโทษให้แก่กรรมการผู้อำนวยการใหญ่พิจารณาและอนุมัติ

ทอท. กำหนดให้มีข้อกำหนดในการลงโทษทางวินัยแก่ผู้กระทำผิดวินัย จากการฝ่าฝืนข้อบังคับ ระเบียบ ข้อกำหนดของบริษัทและอื่น ๆ โดยโทษทางวินัยของพนักงานและลูกจ้างมี 5 สถาน แบ่งตามความผิดทางวินัย ได้แก่

- 1) การกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง - ภาคทัณฑ์ ลดเงินเดือน / ลดค่าจ้าง ตัดเงินเดือน / ตัดค่าจ้าง
- 2) การกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง - ให้ออก / เลิกจ้าง หรือปลดออก

เพื่อให้ความเป็นธรรมต่อพนักงาน หากพนักงานที่ต้องถูกลงโทษเห็นว่า การตัดสินใจไม่เป็นธรรม ทอท. เปิดโอกาสให้พนักงานอุทธรณ์ได้ โดยจัดทำเป็นหนังสือยื่นต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือกว่าผู้ส่งลงโทษหนึ่งชั้น หรือ คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายใน 30 วัน โดยคำวินิจฉัยถือเป็นที่สุด

ภายใต้ระเบียบของ ทอท. ผู้บังคับบัญชาที่ทราบว่าผู้ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย แต่ไม่จัดการลงโทษหรือ ลงโทษโดยไม่สุจริต ถือว่าผู้บังคับบัญชานั้นกระทำผิดวินัย

7.4 การเปิดเผยข้อมูล

พนักงานของ ทอท. ต้องรับทราบว่า ตนมีความรับผิดชอบในการที่จะไม่เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการทุจริต ทั้งภายในองค์กรและแก่สาธารณชน เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากกรรมการผู้อำนวยการใหญ่

ทั้งนี้ กรรมการผู้อำนวยการใหญ่หรือผู้บริหารมีหน้าที่เป็นผู้ให้ความเห็นชอบข้อมูลที่ออกสู่สาธารณชน โดยพนักงานของ ทอท. ต้องไม่เปิดเผยหรือแสดงความเห็นแก่บุคคลอื่นใดภายนอก ทอท. ในการเปิดเผยข้อมูลสู่ภายนอกนั้น ผู้มีอำนาจต้องคำนึงถึงวิธีการสื่อสารและรายละเอียดของข้อมูลในการสื่อสาร

ทอท. ห้ามมิให้ผู้ที่ไม่มีความเห็นชอบหรือไม่ได้รับมอบหมายจากกรรมการผู้อำนวยการใหญ่เปิดเผยข้อมูลด้านการทุจริตแก่บุคคลอื่น ๆ ในบริษัท บุคคลภายนอก สื่อมวลชน หรือหน่วยงานใด ๆ ก็ตาม โดยหากพบการฝ่าฝืน ทอท. จะพิจารณาลงโทษผู้ฝ่าฝืนโดยไม่มีข้อยกเว้น

8 เอกสารอ้างอิงและอำนาจความรับผิดชอบการดำเนินการ

หลักการหรือขั้นตอนการปฏิบัติงานในคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้อ้างอิงถึงเอกสารที่ ทอท. ได้จัดทำไว้อยู่แล้ว โดยในกรณีดังกล่าวขั้นตอนการปฏิบัติงานและอำนาจความรับผิดชอบให้เป็นไปตามเอกสารอ้างอิงฉบับนั้นๆ เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานนั้นอยู่ในมาตรฐานเดียวกัน หากพนักงานของ ทอท. มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการดำเนินงานตามคู่มือฉบับนี้ สามารถขอคำแนะนำได้จากศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต

9 การทบทวนและปรับปรุงคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริต

คู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตฉบับนี้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการธรรมาภิบาล โดยจะมีการทบทวนและปรับปรุงคู่มือฉบับนี้เป็นประจำทุกปี หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญซึ่งกระทบต่อการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตโดยศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่าคู่มือดังกล่าว สอดคล้องกับหลักปฏิบัติของบริษัท รวมทั้งเป็นไปตามข้อบังคับและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ การปรับปรุงคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านการทุจริตต้องได้รับการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการธรรมาภิบาลและมีการสื่อสารคู่มือที่ได้รับการปรับปรุงดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกันทั้งองค์กร

- สิ้นสุดคู่มือ -